

Asia: VN/33963/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen

Osaamisen vahvistaminen on yksi keskeisimmistä keinoista maahanmuuttajien työllisyysasteen parantamiseksi. Ilman perustaitoja ja riittävää kielitaitoa yksilö on vaarassa jäädä pysyvästi työelämän ulkopuolelle tai hyväksikäytettäväksi.

Suomeen aikuisena tulevien maahanmuuttajien koulutustaustat sekä suomen tai ruotsin kielen opiskelun edellytykset ja tarpeet vaihtelevat suuresti. Jonkin asteinen suomen/ruotsin kielen taito on kuitenkin lähes välttämätön edellytys suomalaisille työmarkkinoille työllistymiselle. On tilanteita, joissa työllistymisen edellytyksiä on vahvistettava luku- ja kirjoitustaidosta alkaen ja työllisyysvaikutukset voivat tällöin näkyä viiveellä.

Hallituksen esitys uudistaisi kotoutumiskoulutuksen tavoitteita ja sisältöä ja kokoaisi työnhakijoina olevien kotoutuja-asiakkaiden kotoutumiskoulutuksen ja lukutaitokoulutuksen järjestämisvastuun kuntien työvoimaviranomaisten vastuulle. Kotoutumiskoulutuksen ja lukutaitokoulutuksen tavoitteista säädettäisiin lailla. Vapaan sivistystyön kotoutumiskoulutusta ja lukutaitokoulutusta koskevat kohdat omaehtoisina opintoina tuettavista opinnoista kumottaisiin.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus pitää tärkeänä, että hallituksen esityksen mukaisten muutosten vaikutuksista tuotetaan tutkimuksellista tietoa.

Suomen/ruotsin kielen opintojen lisäksi tarvitaan erilaisia pätevöittäviä ja täydentäviä koulutuksia. Paljon potentiaalia jää hyödyntämättä, jos maahanmuuttajat päätyvät pätevöittävien ja täydentävien koulutusten puuttuessa koulutustaan vastaamattomiin töihin.

Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästöt

Ei lausuttavaa

Kotoutumisen tavoitteet ja velvoittavuuden lisääminen

Ei lausuttavaa

Alkuvaiheen palveluprosessin muutokset

Ei lausuttavaa

Muut huomiot

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus pitää tärkeänä, että jatkossakin edistetään kielenoppimisen tapoja, joilla kehitetään maahanmuuttajataustaisten henkilöiden opiskelua työn ohessa, sekä kielitaidon kehittämistä osittain oppilaitoksissa, osittain työpaikoilla. Esim. työpaikkaohjaajan antamalla kielitietoisella ohjauksella, sekä suomen kielen opettajan tuella.

Ekström Mia

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus